

Het achterhoofd

Jordi Lammers

Een kleine rode zon boven het water. De ochtend ontvouwt zich als een koorlied. Langzaam, geluid na geluid, bouwt de samenzang zich op. Eerst horen we het tjirpen van de krekels. Dan het zingen van de vogels. En vervolgens horen we de kikkers in het water plonsen. In sommige dramafilms komt er na een tijdje een moment waarop alles samenvalt. Een paar seconden dat iedereen meezingt en je recht in de ziel van de personages kunt kijken. As it is in heaven. Maar deze ochtend krijgt een ander einde. Een perfecte harmonie blijft uit.

In plaats daarvan klinkt er vanuit de verte het gebrom van een motor. Steeds harder. Tot het geluid alle andere geluiden overstemt en er een bestelbusje het gras oprijdt. Het busje, besmeurd met moddervlekken, rijdt in achteruitstand naar het meer toe. Stopt even. En rijdt weer door. Tot het busje aan de rand van het water tot stilstand komt. De motor stopt en de bestuurder stapt uit. Met een rode zakdoek veegt hij de zweetdruppels van zijn voorhoofd. Hij neemt de omgeving in zich op. Een afgelegen plek, vroeg in de ochtend. Als hij het doet, moet hij het nu doen. Een betere gelegenheid is er niet. Hij loopt naar de achterkant van het busje. Hij opent de deuren, checkt nogmaals of er niemand in de buurt is en klimt naar binnen. Even later houdt hij met beide armen een kartonnen doos vast. Kreunend.

Op dat moment, een kleine honderd meter verderop, loopt de visser naar zijn vaste plekje aan het water. Een muts bedekt zijn kale voorhoofd. Zijn oren blozen van de kou. Met zijn rechterhand houdt hij een inklapbaar stoeltje vast. De hengel die hij in zijn tas heeft zitten steekt als een antenne boven zijn hoofd uit. Straks zal hij zijn zorgen samen met zijn dobber in het water gooien. Straks, want eerst wil hij weten waarom er aan de rand van het water een busje staat. Hij nadert de wagen en ziet een man op een kartonnen doos zitten. Voorovergebogen. Zijn handen als een kom rond zijn kin.

‘Goedemorgen’, zegt de visser. ‘Lekker plekje he?’

Stilte.

‘Ik heb hier nog nooit iemand anders gezien.’

Stilte.

‘Niet dat ik het erg vind, hoor, dat er meer mensen zijn.’

Stilte.

‘De natuur is van iedereen.’

De visser diept een pakje uit zijn broekzak en drukt er twee kauwgompjes uit. Een achterhoofd. Dat is alles wat hij gezien heeft. En toch heeft hij al een beeld van zijn gezicht kunnen vormen. Hij klapt zijn stoeltje uit en zet het naast de doos neer.

‘Vind je het erg als ik naast je kom zitten? Zwijgen is toestemmen.’

Stilte.

‘Goed dan.’

Ontspannen, alsof de twee elkaar al jaren kennen, haalt de visser zijn hengel uit de tas. Daarna ritst hij het voorvakje open en haalt hij een broodtrommel tevoorschijn.

Op de deksel is een foto geplakt. Een jongen van een jaar of twaalf houdt met beide handen een reusachtige snoekbaars vast. Hij bekijkt de vis alsof het een pasgeboren neefje is.

‘Mijn oudste’, zegt de visser.

Stilte.

‘Hij is pas elf. Zou je niet denken, he?’

Stilte.

‘Eens in de zoveel tijd gaan we samen aan het water zitten.

Precies dit plekje. Houdt hij niet lang vol natuurlijk, maar man, dat gezicht als hij iets vangt.’

Stilte.

‘Heb jij een vrouw. Kinderen?’

De man laat zijn handen van zijn gezicht glijden. Heel langzaam.

Hij heeft een lege blik. Alsof zijn gezicht uit een schilderij van

Edward Hopper is geknipt. Hij beweegt zijn lippen niet. Huilt geen dikke tranen. De voorkant van zijn gezicht vertelt net zoveel als de achterkant.

Zo blijft de man nog uren zitten.

Rotsvast. Alsof zijn lichaam aan de doos is vastgegroeid. Of ze vallen samen in het water of ze keren samen terug naar huis.

Ook de visser blijft waar hij is. Hij gooit zijn dobber in het water en haalt af en toe een klein visje naar de kant om het snel weer in het meer te gooien. In de middag eten ze samen de boterhammen met kaas en jam op die de visser van huis heeft meegenomen. Ze zwijgen. Niet als onbekenden, maar zoals familieleden dat kunnen.

Rond een uur of zes, als de zon begint te zakken, maakt de man zich los van de doos.

Een straaljager vliegt met een gewelddadig lawaai over het bosgebied. De man huivert alsof iemand hem recht in zijn gezicht schreeuwt. Hij kijkt naar de witte streep aan de hemel, strekt zijn rug en tilt de doos op.

In een keer. Alsof de inhoud met het verstrijken van de tijd lichter is geworden.

‘Die doos’, zegt de visser. Zonder op te kijken bindt hij een nieuwe worm aan zijn haak. Het beestje spartelt tussen zijn vingers.

‘Ik zat me al de hele middag af te vragen wat daar inzat.’

De man haalt diep adem, zet de doos terug in de laadruimte en staart naar het water.

Het is hem niet gelukt. Hij heeft de dag niet kunnen voltooien.

Een koele avondwind waait zijn kant op. De zon krijgt de kleur van een perzik. Hij stapt in het busje, volgt zijn eigen bandensporen in het gras en rijdt naar huis.

<http://jordiilammers.tumblr.com>

www.beroepseer.nl